

Крилате слово
українського слова
на світі
американській землі

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Адреса
Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.,
Jersey City 3, N. J.
Телефон: HEnderson 4-0807
4-0237
Тел. УНС: HEnderson 4-1016

РІК LXI. Ч. 35. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 6-го ЛЮТОГО 1953. ЦІНА ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 35. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 6, 1953. VOL. LXI

ПРЕЗИДЕНТ КОНСО- ЛІДУЄ БЮРА ОБОРОНИ

Вашингтон. — Президент Айсенгавер збирає посилення програми центрального департаменту оборони мобілізації і для упрощення організації кількох незалежних організацій, які мають завдання переводити програму в життя. Виконним розпорядженням президент наказав скасувати теперішнє бюро Адміністрації Оборони Продукції як окрему агенцію і перенести його діяльність до Бюра Оборони Мобілізації, як верховної мобілізаційної агенції, на чолі якої стоїть д-р Артур С. Флемінг як діючий директор. 350 працівників з А. О. П. будуть перенесені до бюро мобілізації. Крім того президент призначив д-ра Флемінга тимчасовим керівником Агенції Економічної Стабільності, яка перестане існувати.

Щезли таємні документи з департаменту стейту

Вашингтон. — Перед сенатською слідчою комісією, що очолює сен. Джозеф Мек Карті, наглядання за чужиними відділи департаменту стейту, п-ні Гелен Валог, під присягою складала заяву такого змісту: "Натуралізований громадянин російського роду, заарештований в департаменті стейту, забрав з полиці документи діючого персоналу, — знищив їх обгорти і зніс папери до скринь замаркованих як "мертві", тобто призначених на знищення. Джан Стюарт Сервіс, професійний дипломат, якого недавно відправили за несправу вірності, мав доступ до кімнати з документами в департаменті стейту і перебував там ніч за ніччю, провіряючи шафи з документами. Взагалі шафи з документами пильнують так небагато, що, як казала пані Валог, не можна знати, які документи бувають забирали, хіба, що хтось з урядовців памає їх вигляд. — Натуралізований росіянин пані Валог назвала по імені. Це — Володимир Тузанов. Вона назвала по імені теж інших урядовців. Після такого свідчення сен. Мек Карті заявив, що названі урядовці будуть покликані на свідки."

Гофман зрізся становища голови Фонду Форда

Нью Йорк. — Пол Дж. Гофман зрізся становища голови фонду Форда від 1. березня і поверне на своє давнє становище президента дирекції ради самоходного підприємства Студебеккера. Фонд Форда це найбільша добродійна організація в світі, з основним фондом пів мільярда доларів. — Гофман був давнішим адміністратором Економічної Кооперативної, що заступала Пляя Маршала, — даючи американську допомо-

Два кораблі розбили причальні будинки

Нью Йорк. — Пасажирський корабель Кароїя і один товарний корабель, пробували причалити до своїх портів місць без допомоги буксирних суден, однак це їм не вдалося. Як один так і другий відкрили об прибережні будинки, нанесячи їм великої шкоди. Робітники буксирних суден вийшли на страйк тому, що їм не дають до причалу, що призвело до інших портів, не ма-

РЕМІНГТОН ЗАСУДЖЕНИЙ НА ТРИ РОКИ В'ЯЗНИЦІ

Нью Йорк. — Вільям Ремінгтон, колишній високий урядовець департаменту торгівлі в Вашингтоні, дістав від федерального судді Вінченца Лайбелла присуд на три роки в'язниці за кривоприсягу, якої він допустився під час першої судової розправи в 1950 р., — коли заперечив у суді, що він передавав таємні урядові вісті совєтським агентам через паніу Елісавету Т. Бенлі, яка добровільно виявила свою роллю посередництва між Ремінгтоном і совєтськими шпигами. Проти першого присуду з 7. лютого 1951 року — Ремінгтон зголосив відкликати до федерального Апеляційного Суду і виграв апеляцію. — Після того уряд, призначивши додаткові докази, поставив Ремінгтона вдруге перед судом шість місяців і виграв справу, коли 27. січня лав присяжних суддів признала підсудного винним у кривоприсязі, а в середу 4. лютого

Комуністичний Китай так отримувє стратегічні матеріали

Вашингтон. — Постанова Об'єднаних Націй з 18 травня 1951 року про припинення постачання стратегічних матеріалів до комуністичного Китаю та Північної Кореї постійно порушується. Іскралий доказ цього — це справа фініландського корабля "Віма". Цей корабель, містив 7,000 тонн, проплив 20 січня Дарданельську протоку й вивіз в Індійський океан, везучи з Румунії до комуністичного Китаю оливу для ракетних літаків. Дипломати ЗДА, щоб перешкодити цьому порушенню постанови ООН, звернулися до Гельсінк з повідомленням, що фініландський корабель везе військово-важливі матеріали до комуністичного Китаю, на що отримали відповідь, що урядом фініландської чинники неспроможні унеможливити міжнародний ресетер цього корабля. Тоді державний департамент ЗДА звернувся до турецького уряду, але отримав з Анкари відповідь, що турецький уряд не має права

Ген. Сміт про російське захватництво

Вашингтон. — Новоіменований в Вашингтоні державний підсекретар, ген. Волтер Бедел Сміт, був одноголосно затверджений на цьому становищі Комісією Закордонних Справ. З цього приводу, як сповідають кореспонденти, новий підсекретар звернувся до членів Комісії Закордонних Справ з висловленням своїх поглядів, при чому пригадав знаменитий вислів про Росію прем'єр-міністра короля Вікторії, лорда Пальмерстона: "Завжди прикметне ро-

Шепардсон — голова Комітету Вільної Європи

Нью Йорк. — Вітні Г. Шепардсон, дотеперішній директор закордонних інтересів Корпорації Карнегі в Нью Йорку, дістав призначення на голову Красного Комітету Вільної Європи на місце віцеадмірала Г. В. Міллера. Шепардсон був шістьнадцять років виконним урядовцем американських підприємств і транспортних підприємств, що діють за морем. Від 1934 до 1941 він був головним редактором видавництва "Злучені Держави в Світових Справах", тобто альманаха видаваного кожного ро-

Вантажним авіом з Бразилії до ЗДА

Нью Йорк. — Два бразильські студенти привезли до посади Нью Йорку лист від посади Сан Паулу, написаний тому шість місяців. Вони везли його континентальними шляхами на віддалі 18,000 миль вантажним авіом. Студенти Хозе Ферріра і Нелсон Корреа вилетіли в таку подорож на знак "доброї волі", як теж і з бажання побачити світ. Вони переїхали дванадцять країн, а саме: Уругвай, Аргентину, Чиле, Перу, Болівію, Еквадор, Колумбію, Парагвай, Коста Ріку, Ель Сальвадор, Мехіко і Злучені Держави своїм відповідно при-

Сталін і іранський шах ілі найкращий кав'яр

Тегеран, Іран. — В зв'язку з новими ірансько-совєтськими переговорами в справі скінченого договору про ікру, кореспондент "Нью Йорк Таймсу" Кліфтон Даніель розкриває деякі тайни цього примаму. В продажі існують кілька родів кав'яру, але найкращий сорт ікри майже не іде на публічний ринок, бо 44 фунти цього "А" ступ-

МОЖЛИВІСТЬ БОМБАРДУВАННЯ КОМУНІ- НАЦІЙНИХ ПОЛУЧЕНЬ НА КИТАЙСЬКОМУ СУХОДОЛІ

Вашингтон. — Сенатор Александер Байлі, республіканський речник закордонної політики в Сенаті, заявив вчора, що нова політика уряду президента Айсенгавера відносно Далекосходу включила теж можливість бомбардування залізничних комуністичних центрів на півночному китайському суходолі. Байлі сказав, що якщо політика уряду президента Айсенгавера відносно Далекосходу включила теж можливість бомбардування залізничних комуністичних центрів на півночному китайському суходолі, то це означає, що американські авіаційні сили будуть бомбардувати залізничні комуністичні центри на півночному китайському суходолі. Байлі сказав, що якщо політика уряду президента Айсенгавера відносно Далекосходу включила теж можливість бомбардування залізничних комуністичних центрів на півночному китайському суходолі, то це означає, що американські авіаційні сили будуть бомбардувати залізничні комуністичні центри на півночному китайському суходолі.

Червоні пропонують відновити переговори в справі перемир'я в Кореї

Токіо. — Пейніська комуністична радіостанція передала вчора повідомлення, що комуністичний прем'єр і міністер закордонних справ Чу Ен-ляі звернувся до уряду президента Айсенгавера, пропонуючи безумовно пролонгувати переговори для "негайного" припинення воєнних дій в Кореї. Він висловив свою пропозицію перед комітетом т. зв. Народної Дорадчої Конференції в столиці червоного Китаю, додаючи при цьому, що коли президент Айсенгавер думає, що поширення війни в Азії, то Китай збільшує свою людську силу для "повної перемоги". Чу Ен-ляі мав твердити, що китайці "готові до безпосередньої акції

Хочуть втягнути Італію до балканської антанти

Београд, Югославія. — Греція, Туреччина і Югославія хотіли б, щоб до оборонного балканського союзу належала також і Італія. Югославія побоюється, що Італія могла б використати приналежність до балканської антанти на те, щоб здобути прихильну розв'язку трістської справи. Але Туреччина і Греція заявляють, що вони не будуть вмишуватися до цього спору за Трієст. Досі справа Балканської антанти представляється так: Згадані три держави підписували оборонний договір. Вони не мають нічого проти того, щоб балканську антанду поширити. Італію інформують про стан переговорів між Грецією, Туреччиною і Югославією. Маршал Тіто в березні відвідав Англію, а пізніше Туреччину і Грецію. Ці останні поїздки мали б свідчити, що він задовольнений з організації балканської антанти.

ДОЛЛЕС ПЕРЕКОНОЄ ЕВРОПЕЙЦІВ В СПРАВІ ЄДНОСТІ ДЛЯ ОБОРОНИ

Лондон. — Після кількох днівних відвідан і розмов в Парижі і Лондоні, американському державному секретареві Джанові Фостеру Доллесу пощастило серйозно дивинути вперед справу обстоюваної Америкою європейської єдності для оборони — стверджують тут в поінформованих дипломатичних колах. Це завдяки переконливим аргументам Доллеса і директора Агенції Взаємної Безпеки Геролда Стасена, який разом з Доллесом відбувас поїздки і розмови. Доллес, що тепер перебуває в Лейпцигу та вже відбув розмови з англійськими державними мужами, включно з прем'єром Черчилем, заступає думку, і переконув європейців, що їх єдиний рятуючий лежить в єдності оборонних зусиль, а Стасен зі свого боку додає, що Європа може рахуватися на американську допомогу тільки тоді, як вона сама виконає свої оборонні зобов'язання. В дотеперішніх розмовах вони не цілком розв'язали французькі підозріння і англійські вагання, але все ж таки вони серйозно "зрушили справу" ратифікації договору про європейську оборонну спільноту. В поінформованих колах стверджують, що Британія все ще не відступав від свого становища та не думає перебирати формальних зобов'язань і стати одним з членів європейської оборонної спільноти, але вона тепер, після розмов з Доллесом і

Німеччина очікує на відвідання Доллеса

Вони, Німеччина. — Західно-німецький уряд з новими надіями очікує відвідан американського державного секретаря Джана Фостера Доллеса і директора Агенції Взаємної Безпеки Геролда Стасена, що мають приїхати вже сьогодні та відбутися з німецькими представниками низку розмов на актуальні теми, зокрема на тему німецької участі в західно-європейській обороні. Канцлер д-р Конрад Аденауер та члени його уряду переконані, що в теперішніх обставинах Німеччина залишається ще єдиним резервуаром відповідного доповнення і скріплення європейських оборонних сил. Аденауер планує з одного боку запевнити Доллеса, що Німеччина готова й далі вносити свій вклад у ліній американської закордонної політики й з другого боку бажати кращого з'ясування тої політики з боку Доллеса. Аденауер запевнить

Німеччина пропонує Єгиптові корисний торговельний договір

Вони, Німеччина. — Західна Німеччина пропонує Єгиптові дуже корисні умови торговельного договору, щоб тільки відтягнути його від боюхоту Німеччини за те, що вона згодилася дати відшкодування Ізраїлеві в сумі \$822,000,000. Німецька делегація прибула до Каїра і за-

НОВА ЗАГРОЗА ПОВОДІ В ЕВРОПІ

Гага, Голландія. — Нова буря та великі струї води з Північного моря створили безпосередню загрозу нової поводи в Голландії і частинно в Англії, хоч це навіть не підсумовано всіх жертв і шкод, що їх наробила повінь перед кількома днями. З уваги на те голландські власті почали інтенсивні заходи безпеки, евакууючи поголовно населення із загрозованих територій та організуючи нову, закреску на широку скалю рятуючу акцію. Ситуацію погіршує обставина, що поодинокі гаті, які охороняють низькі терени Голландії перед заливом з моря, є в дуже критичному стані й більшість

Хор "Думка" і "Молода Думка" в Нью Йорку, так, як вони виступили на своїй Пресфорі минулої суботи в своєму пономі. З правого боку біля "Молодої Думки" стоїть мгр. Л. Крушельницький, символ ентузіазму і відданості мистецтву української пісні всіх членів цього першорядного хорового ансамблю. Мгр. Крушельницький був першим організатором і першим диригентом "Думки" в Америці, відступаючи після професійного диригентів п. О. Микитюков і сам стаючи в хорі, як рідкий хорист. Він є "батьком" теж і "Молодої Думки", яка викликала велике одушевлення своїм першим виступом на своїх "християх" під час Пресфори.

СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except holidays by the
Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City,
N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section
1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На шість місяців	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75

В Джерсі Сіті і закордоном: Foreign and Jersey City Rates:

На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На шість місяців	\$6.50	Six months	\$6.50
На три місяці	\$3.50	Three months	\$3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSY CITY 3, N. J.

НА ДОМАШНЬОМУ ФРОНТІ

Не зважаючи на деякі перестороги демократів у справі знесення неутраляності Формози, американський загальний прийняв задоволенням все те, що заявив президент Айсенгавер у справі закордонної політики, зокрема щодо перамериканізації в відношенні до Кремля. Зате дещо інше — це внутрішні проблеми, з яких чи не на першому місці треба поставити задумане новою адміністрацією знесення контролю над цінами і заробітними платнями.

Це дуже складні проблеми, коли брати їх об'єктивно. Республіканці відомі з цього, що протидіяють таким обмеженням з боку центральної влади. Вони переконані, що ціни і заробітні платні повинні бути контрольовані природними засобами, згідно з засадами вільної господарки. Вони навіть переконані в тому, що як не буде примусу, то ціни на товари не тільки що не будуть підніматися вгору, але ще будуть обнижуватися. Одне практичне, свідками якої ми вже були, виявляється дещо інше.

Демократична адміністрація, завела впродовж 20 років урядову величезну бюрократичну машину, яка дуже дорого коштує. До її машини можна зарахувати теж і різні державні контролю, спричинені головно війною. Проте не дається заперечити, що завдяки контролеві було легше жити тим, що їх заробітки невеликі. Без контролю були б кошта зброяни на багато більші, хоч вони і без цього великі. Тут уже мова навіть про десятки мільярдів доларів! Мабуть тому президент Айсенгавер застерігає, що деякий контроль буде далі затриманий, маючи на увазі далі зброяни. Контроль ренту теж дуже важливий. Без нього не обійдеться, хоч доцільність віддати його стейтам, які краще можуть розв'язувати цю проблему в себе вдома, ніж, коли це вирішує Вашингтонська центральна.

Закон про контроль цін і платень кінчиться з днем 30 квітня. Сам уряд Стабілізації Цін мав свого часу 12,200 урядовців. До 30 квітня звільнять з посади до 10,900 урядовців у різних інших установах, що постали з воєнної koniecznosti. Мимоходом кажучи, уряд має понад 10,000 писем, в яких домагаються дозволу на підвищення платень своїм робітникам самі керівники підприємств, а які не полагоджені. Взагалі мова, адміністрація виявляє нахил до ліквідації таких установ, працюючих — на її думку — могли б цілком добре виконувати відповідні конгресові комісії. Це мало б бути разом з тим одним з засобів ощадності, без якої не можна й думати про збалансування державного бюджету, а без цього теж і про зниження податків, якого загальна нація не в цьому році, то бодай в наступному. Коли не буде нової війни, а податкові тягарі не зменшаться, то виборці скоро розчаруються в республіканцях, а це може виявити себе вже в виборах в 1954 році. Це значить, що республіканці могли б втратити теперішню більшість в Палаті Репрезентатів і Сенаті, а вона, як знаємо, не велика. Коли б ціни пішли вгору і податки не зменшилися, чи ще збільшилися, то республіканці не довго вдержалися би при владі. Це вони самі добре знають. Нова адміністрація одичала 265 мільярдів державного довшу, біжучий бюджет з 6 мільярдів дефіциту, який кінчиться з днем 30 червня, та пролонгований 6. президентом Труманом бюджет на новий бюджетний рік (кінчиться 30 червня 1954), який передбачує дефіцит на 9,9 мільярдів. Як тут можна придумати ощадності, щоб ними можна ці дефіцити покрити?

Звести контроль цін та платень легко, але зате важко довести себе до спокутувати, коли ціни почнуть підніматися. Заповідувати збалансування бюджету і зменшення податків в час виборчої кампанії не було трудно, але здійснити те буде дуже важко. Президент Айсенгавер вправді притягує до себе великі бізнесові мисли. Вони держаться в господарстві економічної теорії про вільну конкуренцію. Але це люди модерні. Їхнім ділом буде тепер доказати, чи можна обійтися країні без "соціалістичних експериментів", про які так багато було мови за попередньої адміністрації з П. "Нью Діл" і "Фер Діл".

ДОВКОЛА ЯЛТИ

Як, можна було сподіватися, заява президента Айсенгавера, що американська закордонна політика в майбутньому не признаватиме зобов'язань і постанов тасмних договорів з минулого, отже з Тегерану, Ялти і Потсдаму, вже почала актуалізувати й важливу проблему українсько-польського кордону, отже державної приналежності західно-українських земель. Можна теж припустити, що в далішому та з різних боків ця проблема стане одним з головних предметів політичної дискусії, що може у великій мірі заважити на далішому розвитку теперішньої психологічної війни.

Вже перші коментарі американської преси та американських політичних діячів, пішли в цілком фальшивому і дуже загрозливому напрямі не тільки для українців, але й цілого вільного світу в його боротьбі проти більшовицької загрози. Американська преса, включно з Нью Йорк Таймсом, коментуючи заяву президента Айсенгавера в справі договору в Ялті, вже починає пригадувати про "поділ Польщі", мовляв довершений тим договором. Н. П. Таймс в редакційній статті в числі з 4-го лютого обережно твердить, що на інтерпретації заяви президента Айсенгавера в цій справі це доведеться зажадати, але й додає, що "відкидання будь-якого признавання советських анексії і поневолення є першим кроком в тому напрямку, який допоможе вдержати прижити надію на волю, де тільки б заломлювали би комунізм". Натомість цілком виразно висловлюється на цю тему в тій же газеті відомий коментатор Гексон Болдвін, пишучи, що заява Айсенгавера дає нам надію, що одного дня вони можуть здобути знову всю або частину території, переданої після війни Польщі, і в тому самому часі дає надію полякам, що вони можуть знову здобути східну частину країни, анексовану Советським Союзом після війни.

Ці, звичайно, те тільки "перші ластівки", які виконують на своїх крилах в світ старий гріх польського імперіалізму, теж загрозливий для світового миру. Можна теж сподіватися, що на цьому коші почне тепер їхати вся польська реакція, як це виявляється хоч би листи поодиноких поляків і польських емігрантських діячів в останньому виданні паризької "Культури".

Все це становить смертельно грізну проблему для цілої політики вільного світу, який у великій частині це досі належно неспілкуваний і незорієнтований в драстичній проблемі українсько-польського територіального спору. Велика частина тих, що беруться тепер коментувати Ялту, мало або нічого не знають, що перед Ялтою був 1-ший листопад 1918-го року і 22-го січня 1919-го року, що опісля була Рига й польсько-російська змова проти України, що й було одною з головних причин другої світової війни. Сьогодні най-

більшим парадоксом і трагічною помилкою західної політики було б те, якщо б вона советсько-російському імперіалізму і поневоленню почала протиставляти польський або будь-який інший імперіалізм і поневолення.

Українці не є за Ялтою, бо й лінія Курзона не була встановлена в Ялті. Українці є за 22-го січня 1918 і 1919-го років, бо ці акти були встановлені вільною волею українського народу і їх мусить бути поважати вільний світ в ім'я міжнародної справедливості і для свого власного добра. Тепер обов'язком українців та їх репрезентатів у вільному світі буде негайно і основно той вільний світ про це поінформувати, бо йдеться не тільки про шмат української землі, але й про перемогу вільного світу над більшовизмом. А польські сусіди України мають знаменити нагоду виявити бодай цей один раз в історії свою політичну мудрість та зі свого боку не сідати знову на того свого імперіалістичного коня, з якого з таким болем вже не раз падали й тепер впади та відкинути свої ім-

періалістичні претенсії на чуже, щоб в той спосіб могли здобути і вдержати своє.

В кожному разі, українці повинні тепер з максимальною увагою слідкувати за далішим розвитком подій і голосів довкола Ялти та свосчасно звернути американській політиці увагу й відкрити їй та вільному світові очі на ту нову загрозу, яка могла б виникнути, коли б з невідомості або на підставі фальшивих підслухів однієї неволі протиставлено другу. Президент Айсенгавер, засуджуючи постанови секретних договорів, твердить: "Наша політика, присвячена безпеці вільного світу, користуватиметься всіми мирними методами і планами, за винятком зламання вірності з нашими приятелями; ми ніколи не погодимось на поневолення будь-якого народу з метою окупити цим уявну користь для нас самих". Це можна вважати за авторитетну гарантію для волі всіх народів, отже й українців, і ця гарантія повинна стати головним мотом американської закордонної політики. Висловлені досі перші коментарі навколо Ялти, на жаль, не йдуть по цій лінії.

Микола Андрусик

Перший міждержавний договір нової України

(У 35-ті роковини берестейського миру)

У 35-ті роковини проголошення незалежності Української Народної Республіки слід згадати й перший її міждержавний акт — мировий договір з Німеччиною, Австро-Угорщиною, Болгарією і Туреччиною в Бересті 9 лютого 1918 р. Пригадка цього договору на часі тому, що часто на сторінках нашої преси ведеться дискусія на тему ревізії лізіонних договорів, в яких поштовано Україну: варшавського, ризького і львівського. І ось недавно в статтях Історика і публіциста Миколи Чубатого "Чи відкидають ялтинську умову?" ("Свобода" з 29 жовтня 1952 року ч. 288) і "Ялтинська умова та Америка" (редакційна "Українського Кwartальника", т. VIII, ч. 4, Осень 1952, ст. 300) ми читали, що в ялтинському договорі "усталення польсько-української границі, слід признати, перший раз в новій історії відбулося справедливо, — з угляденням етнографічного принципу". На ділі, не в Ялті, тільки в Бересті перший раз в новій історії відбулося справедливий усталинення українсько-польської границі з угляденням етнографічного принципу.

На мирові переговори з вище названими державами, що були у війні проти Франції, Англії, Італії і ЗДА на західі та проти Росії на Сході, вислав уряд Української Народної Республіки своїх представників, змушений тією обставиною, що російські більшовики, захопивши владу в Росії після повалення нездатного Тимчасового Уряду Олександра Керенського, для прихиллення собі мас проголосили "мир без анек-

цій від поодиноких наших інститутів. Одні приходили в громадських справах, інші в приватних, ще інші в своїх особистих і велику епопею можна б списати з цих відвідин та з великої різноманітності заторкуваних і обговорюваних справ, але це вже переходило б в скромих рямках цих моїх "споминів". На цих відвідинах та розмовах нам прийшов вельє день.

В середу 24-го грудня ми перервали свій побут в Мюнхені і коло години 2-гої по полудні виїхали в подорож до Риму. Це була одиночна подорож, яку ми відбули залізничною, бо сьогодні була припинена звичайний рух літаків.

Це був латинський Святий Вечір, що його святкує вся Західна Європа. Насамперед, нам вже на залізничній станції в Мюнхені довелось чекати дві години на спізнений з Гамбургу потяг, яким ми мали виїхати до Риму. Він є двогодинним спізненням і з гуркотом вкотився на станцію, з якої, вже з нами, швидко виїхав, правдоподібно в марній надії "надробити" втрачений час. Правда, в Європі людина мусить раху-

ватися з всілякими невідомими, але для нас була така несподіванка, що в цьому "інтернаціональному" потязі не було навіть одного реставраційного вагону — "шпайваген" — як його німці називають. Щастя, що на одній із станцій пощастило купити кілька "сендвічів", а то було б довелось в пості до Риму їхати, хоч до пам'яток ми себе й не зараховували.

Коло години 4-тої по полудні наш потяг в'їхав в прекрасні Альпи та напружував свої сили гірськими серпентинами. Там світові не було, на неби де-не-де почали показуватися перші зірки, а мільйони природних ялинок здовж нашого шляху пригадували нам містерію Різдва та викликували справжній свят-вечірній настрій.

Вже в сумерку ночі ми в'їхали у відомий промісок Бреннер на кордоні між Австрією та Італією. Прочитавши цей наївний "Бреннер Пас", так і пригадувалось, що в цьому проміску зустрічались колись та кували свою "вісь" і змову проти вільного світу два грізні колись для того світу диктатори: Гітлер і Муссоліні. Тут, можливо,

оформлено божевільний план підбиття і поневолення світу, до якого приступив і який активно піддержав третій кровожадний диктатор з Кремля. З двох його спільників змови сьогодні вже крім проклятих мільйонів та страшний руїни нічого не залишилось, але злочинний план їхньої змови намагається знову здійснити третій найбільший злочинець світу — Сталін. Згадак про заслужений кінець тих двох диктаторів, що зустрічались в Бреннерському проміску заперували нашу спомини переконанням, що такий самий ганебний кінець зустріне раніше або й пізніше й третю змову нашого сьогоднішнього злочинця Сталіна.

Перейшовши значайні в Європі митні та паспортні формальності на австрійсько-італійському кордоні, ми в'їхали на італійську територію, яка, до речі, зовнішнім виглядом нічим не відрізняється від австрійської. Такі самі лісові і квіткові гірські гори, поперетнуті серпентинами небагатьох доріг, такі самі невеличкі оселі і такі саме чисте, гірське повітря.

графічних межах домагалася українська делегація, що прибула до Береста 12 січня 1918 р. Від Австро-Угорщини відступлення Галичини, Буковини і Закарпаття Українській Народній Республіці. Представник Австро-Угорщини гр. Чернін, маляр словенського походження, обурювався на українців, що вони "не ведуть переговорів", тільки "диктують" і відкинув українське домагання виділення Закарпаття з меж Угорщини, погодившись тільки на відокремлення Галичини і Буковини, згідно з українськими етнографічними межами в окремій українській коронній країні в межах австро-угорської монархії.

Українська делегація прийняла ці умови Австро-Угорщини з огляду на грізну ситуацію для неї; делегати одержали телеграму, що українське військо мусило залишити Київ під натиском більшовицької нічці з 8 на 9 лютого. Проте вони не дали по собі пізнати здернування і не виявили цієї загрози ліній для української держави, ситуації представникам держав, з якими переговорювали. Вимоги такі від Німеччини й Австро-Угорщини звільнення окупованих ними західної Волині, західного Полісся, Холмщини і Підляшся в межах створеної в 1912 р. за етнографічними принципами Холмської губернії. Середня Підляшся з українським населенням на північ від лінії Серник-Мельник-Високе Литовське-Кам'янець-Литовський до ріки Нарви залишилося під німецькою окупацією з огляду на важливість для стратегічних цілей залізничний шлях туди до Варшави до білоруського Мінська. Шойно після підписання мирового договору звернулася українська делегація до німецького і австро-угорського представників за військовою допомогою проти більшовиків.

Та при зібранні харчів і сирівців для себе на Українській і австро-угорській території в конфлікт з урядом Української Центральної Ради, яка замагається вдержати для українського населення його революційний добуток: розділення більших земельних маєтностей поміж малоземельних і безземельних хліборобів. Проти цього заворушилися більші землевласники і прихилили до себе командирів німецьких і австро-угорських військових відділів, для яких вигідніше було діставати збіжжя запасів від великих землевласників, ніж збирати при допомозі українських урядників від селян з розділених господарств. Командири німецьких і австро-угорських військових частин поводилися як окупанти, забираючи харчі від населення без посередництва українських урядів. Коли Центральної Рада почала протиставити цьому, німці 25 квітня 1918 р. проголосили заведення німецьких полівих судів над українським населенням та почали роззброювати українські військові частини. Було це перекресло-

вання берестейського мирового договору, без його офіційного виповідження. Таким шляхом командир усього німецького війська на Україні, ген. Айхгорн, хотів перевести державний переворот, щоб влада опинилася в руках більших землевласників. Очоловувати більших землевласників піднявся Павло Скоропадський, що як царський генерал стояв до революції остоєм українського національного руху, але в 1917 р. піднявся організувати перший український корпус та очолював формування т. зв. "вільних козаків" на Придніпрянщині. Центральна Рада повоювала вже раніше, що Скоропадський, спираючись на гетьманську традицію свого роду, може невести державний переворот і проголосити себе геть-

ХТО ВБИВ ЖДАНОВА?

13 січня ч. р. советська пресова агенція ТАСС прихвнула сенсаційне повідомлення про заарештування в Москві деяких советських лікарів, в більшості жидів, яким закидається змова на життя високих партійних та військових діячів в ССР — "за намовою англо-американської розвідки". В далішому агенство повідомило, що заарештовані вже "призналися", що поставили фальшиву дитину на хворобу серця члена Політбюро А. А. Жданова, а приписав йому невідповідне лікування, в той спосіб причинили до його смерті. Отже кремлівські володарі офіційно потвердили те, про що багато людей у вільному світі здогадувались, що Жданов упав жертвою чистки на найвищому щаблі партійної драбини, бо в самому Політбюро. Вайки про "жидівську змову" це давно на Кремлі практиковане шукання жертовного козла для приховання злочинних дій справжніх душегубів, якими є ніхто інший, тільки Сталін, Берія і Маленков. Згадуючи про це американська преса пригадує, що й було відоме в справі Жданова вже 5 років тому.

30 серпня 1948 р. московське радіо повідомило, що в наслідок недуги серця помер один з найвищих чинів "бонів" в Політбюро, права рука Сталіна, Андрей А. Жданов. Впродовж тижня американська розвідка служба вже знала, що Жданов не помер природною смертю, але був замордований. Цю вістку приніс поза залізну заслонку один із довірених людей Жданова, генерал Червоної Армії, який втік з Москви до Праги і тут увійшов в контакт з американським агенством.

Виявляється, що Сталін мав не тільки "праву", але й "ліву" руку, а тою лівою рукою був Георгій Маленков, тепер, кажуть, "мурований" кандидат на сталіновського наслідника. Між ними двома головачами йшла на Кремлі тиха, але завзята боротьба за перше місце коло "батька народів". Обидва мали різні плани щодо зовоновання світу комоною: Жданов твердив, що червона Москва му-

маном. Тому саме генеральний секретар військових справ, Симон Петлюра, усунув Скоропадського з становища командира першого корпусу, який згодом розлетівся, коли треба було війська для оборони Києва перед більшовицями.

Діації Центральної Ради не хотіли співпрацювати з великими землевласниками подібно як у 1848 р. галицькі свяшеники а "Головний Руський Раді" не слухали заяв тих галицьких дідачів, що заставляли свій поворот до руського народу. Інакше поступав показаний шляхчак гетьман Богдан Хмельницький, що збирав у ради козацького війська і шляхти і залежних від неї селян, давав змогу вибиватися всім без огляду на попередні соціальні походження; козацькими старшинами були і були шляхтичі і бувши хлопці, що діставали рангові земельні посілости, вільні від власників, які поїхали до Польщі. Дорадином Б. Хмельницького був волинський шляхтич Іван Виговський, що дістався у козацький полон з польського війська і не перешкоджало йому зняти становище генерального писаря. Але Іван Виговський як гетьман зробив помилку, якою довів до козацького розбрату. Приймаючи на становище канцлера "Ве-

сити наперед здобути контроль над Європою. Маленков, навіпак, був за те, щоб спершу опанувати Азію. Кінець-кінцем Сталін перекинувся на бік Маленкова. А тому, що коло "вождя" не було місця для двох вождів, то один з них мусів щезнути з лиця землі.

В липні, 1948 року, Жданов занедужав і пішов до лікарні. Під опікою свого власного лікаря стан його здоров'я швидко поправлявся так, що в половині вересня він мав вернутися до праці. Раптом, на приказ Кремля, його особистого лікаря відкликано від нього, під претекстом, що той, як спеціаліст, мусить виїхати в якусь наглому випадку на Україну. До Жданова призначили іншого лікаря і трьох нових медесетрів, з якогось другого шпиталю. Новий лікар виразу змінив систему лікування, від чого здоров'я Жданова так піднялося, що до трьох днів він натягнув йогоми... Зараз, після його смерті, цей лікар, що "лікував" Жданова і три медесетри пропали мов камінь в воду.

В той час, як Жданова з великою помпою ховали і славляли, як героя, Маленков уже почав чистку Жданових прихильників та однодумців. На списку призначених на ліквідацію на першому місці стояв згаданий вже на початку генерал Червоної Армії, найближчий співробітник Жданова. Але хтось в саму пору шепнув йому про небезпеку і він, доволі не попасуючи, сід на літак та втік до Праги, де сховався в одній дільці чеського підпілля. Тікаючи цей генерал захопив з собою горбу, в якій було 2000 тайників, компрометуючих Москву, документи. При допомозі американського агента цей генерал дістався до Західної Німеччини, а всі документи, які він мав при собі, попали в руки американців.

З цього, виходило б, що Жданову "помогли" переставити на той світ такі советські лікарі. Але за чийми директивами це сталося, того вони ніколи не скажуть, бо й їх самих скоро спратують.

І. Кер.

Коло години 7-мої в четвер 25-го грудня, отже на саме латинське Різдва, ми приїхали до Вічного Міста, зайнявши до одного з готелів. Три години пізніше нас відвідав в готелю о. Хомій іще з одним свяшеником і разом з ним ми виїхали до справжньої української твердині в столиці Італії — колегії св. Іосафата.

Колегія св. Іосафата — це прекрасний будинок, пологий на один із сімох гір, на яких збудований Рим. З веранди колегії простягається чудовий вид на місто.

Ми прийшли до колегії вже після того, як Преосвященний список Бучур відправив ранішню Службу Богу в місцевій каплиці й тому один із свяшеників колегії відправив для нашої місці та на її інтенцію ще одне Богослуження. Після Служби Божої нас запроваджено до віталій, де ми зустріли Преосвященного Бучура, ректора колегії о. Когуту та протестанта о. д-ра Войнара. Усі вони були в Америці, о. д-р Войнар ще навіть перед кількома місяцями, і з ними усіми ми приїхали та почувалися серед них і в їхньому

товаристві справді, як "домашні", як серед давніх знайомих і приятелів. Список Бучура вже перед десяти роками залишив Америку, але своїм виглядом і своєю щирою поведінкою та сердечним відношенням він не змінився. Не зважаючи на всі тяжкі пережиття, на величезні турботи і кількратну важку недугу, екзарх української католицької в Західній Європі задержав давній і пийомий йому" бадюрний настрій, надмір енергії та непохитну віру в краще майбутнє для нашого народу.

(Закінчення на стор. 3)

(Продовження буде).

Д. Галич

ПОІЗДКА ДО ЄВРОПИ

(12)

Зустрівшись віч-на-віч з своїм вчорашнім таборошим товаришем недовлі. Наша спільнота в Америці і Канаді має ще можливість направити цю свою велику провинку перед своїми братами-залишеними, якщо б вона бодай тепер масово і щедро відгукнулася на заклик наших харитативних організацій та дала їм до розпорядження такі фонди, якими можна б заспокоїти бодай найконечніші потреби залишених, і заспокоїти їх не тільки на тих одних два тижні, але постійно. Тоді, можливо, і невідомий хворий піднісся б ще зі своєї теперішньої постелі повільної смерті і віддав ще недовгу присутню нашій громаді і нашому народові.

Пополудні того ж дня, в понеділок 22-го грудня, наша делегація вже в повному складі поїхала до Нового Ульму на відвідини до вида-

ництва "Українських Вістей". Свої відвідини ми почали від зустрічі з п. Іваном Барганом, діючим заступником голови Української Національної Ради та відомим нашим письменником і громадсько-політичним діячем. Приміщення видавництва "Українських Вістей" невеличке і скромне, але натомість силою й енергією проміює від його працівників. Працюють там переважно молоді люди — це — так сказати б — образ найновішої України, яка скинула із себе більшовицьку неволю. Всіх працівників ми застали зібраних в одній кімнаті, де й виявлялася інтернаціональна гутірка, при чому нас багато розпитували про Америку, про УККОМітет і його працю та зокрема про нашу місію. Ці дружні розмови ми продовжували опісля ще й при перекусі в одному з місцевих ресторанів. Відвідини в Новому Ульмі та зустріч з працівниками "Українських Вістей" зробила на нас найкраще враження.

Наступний день, віторок 23-го грудня, ми поїхали в готель та приймали відвідини поодиноких осіб і делега-

ЗБОРИ ЕКЗЕКУТИВИ ТА КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ ЗУАДК

1. Засідання Контрольної Комісії

В суботу, дня 31 січня та в неділю, дня 1 лютого 1953 р. відбулася у Філадельфії першіра майна та діловодства ЗУАДК-у, яку перебрала Контрольна Комісія ЗУАДК-у а складі: Роман Слободян, гол. касир У.Н.С., ген. Ол. Загородський, В. Шабатура, президент У.Н. Помочі, Катерина Пелешок, Союз Українок Америки та В. Доган, член дирекції Українського Робітничого Союзу.

Звіт з контролю буде переданий Загальному Зборам ЗУАДК-у, що відбувається в суботу дня 21 лютого 1953.

Контроль найшла усе діловодство та майно ЗУАДК-у в найкращому порядку. Вже тепер Контрольна Комісія вважає потрібним ще раз заглянути до довідників ЗУАДК-у, щоб вони в якнайкоротшому часі повернули свої заборговування за переселення.

2. Збори Екзекутиви

В Зборах Екзекутиви, які відбулися в неділю 1 лютого ц. р. під проводом заст. голови адв. Романа Смука, взяли участь заступники голови: д-р М. Стахів і п. О. Лотош-ка, секретар Роман Карбін-ник, касир М. Дубас, екз. директор д-р В. Галай та чотирьох членів Контрольної Комісії. На нарадах вирішено наступні справи:

а) Переселення

Переселення наших людей відбувається далі, хоч у меншому числі. Все ж, ЗУАДК-у вдалося одержати візи для наших людей з Бельгії, Німеччини, Італії, Іспанії та інших країн. Як дивніше, так і тепер ЗУАДК співпрацює тісно з міжнародними організаціями для переселення та бере участь у т. зв. Ротаційному Фонді.

Для помочі нових втікачам ЗУАДК заключив договір з Департаментом Стейту (Президент Ескані Прогресс), силою якого буде дана допомога втікачам з-пона залізної заслонки.

б) Координаційна Комісія та допомога в Європі.

Після створення Координаційної Комісії при відділі ЗУАДК-у в Мюнхені — куди включилися всі громадські установи, зайняті допомогою — ЗУАДК вислав через орг. КАРЕ 40,000 фунтів харчів та поперх 600 пакунок одягу з різних громад Америки. Харчі, одяг і грошеву допомогу вилано до Австрії та Німеччини.

Екзекутива вирішила, як до тепер, так і в майбутньому закуповувати тільки харчі, що є значно дешевші в ЗДА (товші та цукор).

в) Кошта та Укр. Народний Фонд.

Згідно з заключенням умови між ЗУАДК-ом та УКК, як господарем У.Н. Фонду, Екзекутива прийняла постанову, що кошта та писанка мають бути призначені для залиценств, а натомість ЗУАДК не буде рефлексувати на до-

тацію з У.Н.Ф. Тому треба візвати усе громадянство до щедрих пожертв на кошта, звертати кошти подорожі та вкладавати членські внески, які треба висилати негайно на адресу:

United Ukrainian American Relief Committee
P.O. Box 1661, Phila 5, Pa.

Рівночасно рішено звернутися з проханням до всього нашого громадянства перевести кошта по громадах як і далі висилати пакунки з одягом на військову адресу ЗУАДК-у в Мюнхені.

г) Народи з неросійськими народами.

Екзекутива прийняла до відома заходи для співпраці з неросійськими народами та доручила Екзекутивному директору поробити всі кроки у цій справі перед департаментом Стейту. До співпраці з ЗУАДК-ом зголосилися до тепер білоруси, словаки, грузини, туркмени, лотви та інші менші народи з-під совєтів.

3. Загальні Збори

Згідно з проголошеною ухвалою Екзекутиви, 4-ті Загальні Збори ЗУАДК-у відбулися в суботу і неділю в днях 21 і 22 лютого 1953 р. в готелі Аделфія при Честнат і 13 вул. Збори почнуться в суботу о год. 10 раню, а реєстрація делегатів почнеться в п'ятницю о год. 7 вечора в готелі Аделфія.

Всі активні члени повинні найдаль до 15 лютого оплатити свої членські внески та прикласти вивопнені членські апликації, щоб вони могли бути допущені до участі у З. Зборах.

4. Збори Дирекційної Ради

Згідно з ухвалою останніх дирекційних зборів, наступні Збори Дирекції Ради відбулися в п'ятницю дня 20 лютого ц. р. в готелі Аделфія, Честнат і 13 вул. Окремі повідомлення будуть вислані до всіх членів Дирекції Ради та до всіх активних членів ЗУАДК-у, які вивопнили всі вимоги статуту.

5. Східно - Європейський Комітет

Після розгляду звіту членів Екзекутиви з Шікаго, Дітройт, Нью Йорк, Філадельфія та інших міст, Екзекутива ЗУАДК-у вирішила звернутися до т. зв. Фондуції Форда з вимогою, щоб усі дотації на суспільну допомогу працю для укр. іммігранції переходили через ЗУАДК та його відділи.

Дотепер способ розподілу Сх. Евр. Комітету є явно оброщованим на розбиття нашого організованого життя в ЗДА.

Після вирішення поодиноких допомог, Екзекутива та Контрольна Комісія ще раз звертаються до українського загалу з проханням взяти участь у Загальних Зборах та складати пожертви на допомогу залиценств.

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет у Філадельфії.

Марія Пастернакова

ДІТИ НА РОЗДОРІЖЖІ

(2)

Батьки повинні пізнати теж приятих своїх дітей і запрошувати їх до себе на родинні дитячі святкування, не обмежуватися тільки до приготування гостини, але повинні розмовляти з чужими дітьми англійською мовою, знаходити про цьому все нагоду говорити з ними на цікаві і їм доступні українські теми. Знання цієї мови, панівної в країні, дуже підносить вартість батьків в рідних і чужих дітей. На жаль, є багато таких батьків, що ніколи не були на сходинах з вчителями, на дитячих виставах чи інших імпрезах в школі, передусім тому, що власне не знають англійської мови. А скільки вони, матері могли б допомогти своїм дітям, яка головна в нижніх класах, через незнання мови входить часто, не зі своєї вини, у різні прикрі конфлікти. Вони можуть завважити у її відношенню до школи, а то й в дальшому навчанні взагалі. Не хочеться вжити, щоб українські матері було цілком байдуже, коли на шкільному прийнятті чи забаві її дитина з жалем глядить, як другі діти щасливі підходять до своїх матерів, а її почуватися самотня. А що, як інша мати, бачучи це, підійде до такої дитини, погладить по голівці, пожаліє, частує солодким, може й до дому відведе і на наступну неділю запросить до своїх дітей на „парти"? У більшості таких випадків рідна мама скаже: „от, люблять мою дитину і тому запрошують". Вона й не подумав про те, що, можливо, за тим першим дитячим кроком з хати вже швидко підуть далі і далі аж до повільного відчуження від хати і від всього, що рідне.

Велике значення для вержання наших дітей при народі має релігійне виховання. Тут вирішав приклад батьків. Окремий духовник для української шкільної дитини, який відвідував би її в державних школах, провадив з нею катехитичні науки, відправляв для неї окрему недільну Богослужбу, організував дитячий церковний хор, провадив в часі Великого посту для них реколіції, приготував

до сповіді і св. Причастія, — поклав би тринку основу під виховання релігійно - моральних почувань і цінних прикмет характеру.

Дальшими чинниками у вихованні наших дітей і молоді на імміграції є громадські установи. Найближче до родинного виховання стоїть дитячий садок. Зі спостережень і мого досвіду виходить, що дитячі садки на імміграції в великій мірі втратили своє виховне значення, змінили свій характер, а то й потребу свого існування. Аж жалко став, що всі ті високошкільні зусилля цілого ряду визначних українських виховників, усі ті прекрасні розроблені методи з метою вивчати дитину і допомогти їй в часі найбільш інтенсивного фізичного і духовного росту зійшли в нашій імміграційній дійсності до другорядної ролі, стали майже беззастережні, бо без них можна обійтися.

Тепер у ділянці дошкільного виховання на перший план висувається потреба „перехову" для малої дитини, якої батьки виходять з хати на роботу працю. Потреба такої переховки зумовлена особливими, можна б сказати не нормальними життєвими умовами, з такою кончею, що приватні особи ведуть їх у своїх помешканнях (найбільш 10 дітей) для найбільшого суспільства. Є також зорганізовані так зв. „бейбі ситтер сервіс", що висилає піклувальниць до дітей, яких матері мусять вийти на кілька годин з хати. Головна журба, щоб дитина, оставлена сама в хаті, не привела до якого нещастя і друге, щоб не була голодна.

Українське громадянство і установи мало цікавляться дитячими садками і тому їх ведуть іноді в дуже несприятливих умовах. Приміщення бувають часто до того ступня невідповідні й негігієнічні, що є випадки заміщення їх санітарною владою. Назвати можна лиш кілька місцевостей за Оксеном, де гурт ентузіастів дошкільної справи придбав окремі будинки для українського дитячого садка.

(Докінчення буде)

Перший міждержавний договір нової України

(Закінчення зі стор. 2.)

лікого Руського Князівства" шляхтича Юрія Немирича привернув йому його мажорити полтавського полку. Під натиском своїх полчан почав бунт проти Виговського, свого старшинника, полтавський полковник Мартин Пушкар, якого спомогали за порожні, що добавували в приверненні мажоритів Немировичів потоптання козацьких вольностей, здобутих повстанням Хмельницького. І в наслідок того прийшло до руїни держави Богдана Хмельницького.

Аналогічні помилки робили і Центральна Рада і гетьман Скоропадський. Через те формальні союзники стали дійсними окупантами України і перестали репрезентувати берестейський договір без його формального вивопнення. В день гетьманського перевороту, 29 квітня 1918 р., німці обезброїли в Києві корпус Січових Стрільців, зформований здебільшого з галичан, що раніше попали в російський полон. В той самий день українське військо під проводом полк. П. Болбочана, займаючи Крим, дійшло до Севастополя, де на кораблях чорноморської флотії вивисли українські прапори.

Але німецьке командування наказало українській армії залишити Крим, поклянувшись на берестейський договір, хоч у цьому договорі нічого не говорилось про східні і південні кордони України. Та те, що німці вже розбрювали українські частини в столиці, не давало Болбочанові прихвиль опиратися німцям й українське військо залишило Крим.

З безсилля Української Держави скористала й Австро-Угорщина, якої уряд під натиском польських послів в австрійському парламенті анулював договір про відокремлення української Галичини і Буковини в окремий коронний край та австро-угорське окупаційне

військо, яке очолював ген. Станіслав Шеніцький як губернатор у Любліні задержало свою адміністрацію на Холмщині. За такою згодою Австро-Угорщини і Німеччини Румунія, що заключила з ними сепаратний мир, зайняла Басарабію, якої населення на північному заході і на південному сході з українське, в центральній частині мішане: молдавське і українське.

Ця безсилля українського уряду зберігати навіть досягнення повинна була остерігти українських політичних діячів, що слід зматати до консолідації всіх українських угруповань, правих і лівих. Та до цього не прийшло і тому прийшли нові державні перевороти на Україні, що цілком ослабили українську державу. Наступний варшавський договір був уже диктатом Польщі України; дещо територіально побільшував польські здобутки на Україні ризький договір між Польщею та СССР. І ятський договір установив границі України не питаючи воли її населення виставленого при здійсненні цього договору окремим договором між СССР та Польщею на масах большевиків і поляками.

Чи Ви є вже членом Українського Народного Союзу? Якщо ні, то пам'ятайте, що Вам не можливо обійтися без забезпечення, а найкраще і найпевніше забезпечення дасть Вам Український Народний Союз!

Екзекутива Злученого Українського Американського Допомогового Комітету

подає оцим до відома всім активним членам, що

4. ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

У ФІЛАДЕЛФІЇ, ПА.,

в суботу і неділю, 21. і 22. лютого 1953,

в ГОТЕЛІ АДЕЛФІЯ, 13-та і Честнат Стріт.

Початок зборів в суботу дня 21-го лютого о год. 10-й раню.

ПОРЯДОК НАРАД:

1) Відкриття Зборів; 2) Вибір Комісії: Верифікаційної, Статутної, Комісії-Матки, Резолюційної і Пресової; 3) Звіт Уряду; 4) Звіт Контрольної Комісії; 5) Дискусія над звітами і ухвалення резолюцій; 6) Звіт Комісії: Верифікаційної, Статутної та Комісії-Матки; 7) Вибір нової Дирекції; 8) Праця на майбутнє; 9) Внески і запити; 10) Закриття Зборів.

В Загальних Зборах мають право взяти участь усі активні члени (Організації), які вислали членську апликацію, були прийняті Екзекутивою в члени ЗУАДК та заплатили свою річну вkladку в сумі 10 дол. Усі зголошення до участі в Зборах, з поданням імені делегата та його заступника, повинні бути надіслані до Канцелярії ЗУАДК Комітету найпізніше до 15-го лютого 1953 р. на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE

P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

Кожна організація, без огляду на число членів, має право вислати тільки одного делегата.

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Нотатки з совєтської преси)

„КВАРТАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ ВИКОНАНО ЗА МІСЯЦЬ"

В перші дні січня ц. р. — київський „Укркабель" одержав замовлення від будівників Каховської гідроелектростанції на виготовлення тисяч метрів дроту і кабелів. Директор цього „Укркабеля" Л. Грудін заявив, що його робітники „увесь замовлений кабель виготовили і відвантажать це в місті січні", бо всі цехи, де „виконуються замовлення дінпробудівців, стали на стахановську вахту". Але цей товариш директор не згадує, чи ці робітники матимуть якесь додаткове винагородження за цю втрять більшу працю, щоб їхні родини могли по людському жити.

„РОЗТРАТНИКИ, СПЕКУЛЯНТИ І РОЗКРАДАЧІ"

Довгий час совєтська влада заборонила була вживати слова „святий" та інших слів, що від нього походять. Але тепер слово „святий" там дуже часто вживається. Вживають його тоді, коли пишуть про „соціалістичну, недоторкану і священну власність". Пише про це „Радянська Україна" (16 січня) на першій сторінці цього числа, в якій заявляє, що „деякі органи суду і прокуратури не проявляють належної оперативності при розгляді справ про розтратників, спекулянтів, розкрадчиків соціалістичної, недоторканної священної власності". Ці розкрадачі „святий" власності не тільки всілякі комуністичні провідники, яких наставляє сама комуністична влада, але також і її селяни, що працюють на своєму полі, часом беруть дещо із поля додому, щоб нагодувати своїх голодних дітей. Бо священна там не людина, тільки „соціалістична" власність. Часом визнає „партийні і радянські організації, що запобігали розбазарюванню суспільної власності". Велика нуджа мусять там панувати, коли населення не боїться жадних кар, та рятують від голодової смерті „розбазарюванням священної соціалістичної власності".

І ВОЛИНЬ ВІДСТАЄ В ВИКОНАННІ ГОСПОДАРСЬКИХ ЗАВДАНЬ

Цей сам часпис нарікає на те, що Волинська обласна партійна організація „не виховує та сміливо не висуває місцеві кадри", і в наслідок цього „серйозне відставання району з виконанням господарських завдань". Торжиски райком партії „висуває на керівну роботу випадкових людей, не перевіряючи і не виявляючи їх політичних і ділових якостей". Але як він може це робити, коли на пер-

шому місці йде „політична якість", а аж на другому „ділова"? „Радянська Україна" із 15 січня нарікає на те, що в Миргородському районі живуть аж 70 агрономів, але „в колгоспах тільки три агрономи працюють як голови цих установ". І знову злий „наслідок". Низький рівень організації агрозоотехнічного керівництва в переважній більшості колгоспів". На що совєтська хвиля немає ради: висуває фактично — зле, бо їм не вірять ізза „соціальної якості". Висувай людей із доброго „політичного якості" також зле, бо не знають, як вести діло. І тому гасло „РУ": „Спеціалістів — на керівну роботу в колгоспи", не може здійснитися. А наслідок? „Низький рівень керівництва!"

„А МОСТА ТАК І НЕМАЄ"

В селі Велика Кісниця, Ямільського району на Вінничині, був міст через річку Марківку. Але той міст вже давно знесено кригою. Довгий час про відбудовування моста ніхто з керівників і не згадував. Нарешті, в 1952 р. голова виконкому сільської ради тов. Мельник і голова колгоспу тов. Цип пообіцяли до жив збудувати міст. Але минуло багато вже часу, а моста так і немає. Через байдужість керівників села і колгоспу підводом та автомашинам щоразу доводиться проїздити по 5-7 зайвих кілометрів. Це точна „новинка" із „РУ" (15 січня ц. р.).

„СВОЇ ВИРОБИ ВИВОЗЯТЬ У ХАРКІВ, І ТАКІ Ж ВИРОБИ ЗАВОЗЯТЬ ІЗ ЛЬВОВА"

Як воно зле із тим „фаховими і політичними якостями", це найкраще видно з того, що діється в місті Костянтинівці на Донеччині. Про це „Соціалістичний Донбас" пише так: „В промтоварних магазинах міста важко купити дзеркало, бо артілі ім. Горького вважало за зручність збудувати свою продукцію іногороднім покупцям. Деякі

вироби місцевому відправляються у Харків і Сімферопіль, а місцеві магазини завозять такі ж вироби із Львова. Цех по виробництву ліжок заводу ім. Фрунзе виробляє велику кількість ліжок, а відділ робітничого постачання цього ж заводу не торгує ними, а завозить ліжка з Уралу. Неймовірно, але факт". Такі факти зустрічаються в 30 році „організованої соціалістичної господарки..."

„ІНІЦІАТИВА НЕ ПІДКРЕПЛЕНА ДІЛОМ"

А. Татур, директор Шполянської музичної школи пише про те, що „рік тому („РУ" з 15 січня, це значить в січні 1952 р.) голова артілі ім. Леніна в селі Сигнаївці, Шполянського району на Київщині, порушив питання про організацію в колгоспі музичної школи. „Всі відповідні органи схвалили цей проєкт, але минав рік, а умов для нормальної роботи філіалу школи в колгоспі не створено. Відвернене приміщення не підходить для занять, воно не опалюється. Придбаний музичний інструмент ніде використати. Ось скінчилися зимові канікули (фері) і філіал починає свою роботу у непристосованому, холодному приміщенні". Але приміщення всіляких „комів" та пар-

ДОПОВІДЬ З ІСТОРІЇ БІЛОРУСИ

В суботу 7-го лютого Д-р Ів. Станкевич буде мати в Кривчицькому Науковому Т-ві ім. Фр. Скорини доповідь на тему: „Головні моменти в історії Білоруси в 1840-1915 роках". Доповідь буде в помешканні Українського Літературно - Мистецького Клубу, 149 Друга Евею (між 9 і 10 вул.). Початок о год. 7 веч.

ЗАВТРА ПОХОРОН БЛ. П. А. МУДРОВСЬКОГО

В суботу, 7-го лютого, о год. 9-й ранку відбудуться в Ньюарку, Н. Дж., похорон бл. п. Андрія Мудровського, довголітнього секретаря 219-го відділу УНСоюзу, що нагло помер від серцевого удару минулого вівторка. Похорон відбудуться із похоронного заведення Литвина до місцевої української православної церкви, а не католицької, як це помилково подано у вчорашньому повідомленні, й офіція на місцевий цвинтар.

тітний установ напевно мають чим опалювати свої кімнати.

ЗАМОВЛЯЙТЕ НЕГАЙНО ПОГРУДДЯ ШЕВЧЕНКА

на його свято, що припадає на 9-10 березня, — Новий архітектурний пламбара

АРХИПЕНКА

Погруддя 20" висоти, з штучного каменя, фарбоване під бронзу \$150.00

Такого ж розміру, відлите з металю (бронза) \$525.00

Кошти оброщовано з опаккуванням, але без пересилки. Замов. та чеки надс. на адр.: Archipenko Art School, 1497 B'way, N. Y. C.

ОБ'ЄДНАННЯ МИСТЦІВ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ

— повідомляє, що: —

ВИСТАВКА ТВОРІВ Василя Кричевського

ПРОДОВЖЕНА ЩЕ ТІЛЬКИ НА НЕДІЛЮ, 7. ЛЮТОГО

від год. 12 — 8 вечером.

Увага! Вунсакет і Околиця! Увага!

Сестр. при Правосл. Церкві св. Михаїла у Вунсакеті улаштує:

ВЕЧІРНЮ ВАЛЕНТИНА (VALENTINE PARTY)

Вечірка відбудуться:

В НЕДІЛЮ, 8. ЛЮТОГО (FEB. 8) 1953 Р.

В ЦЕРКОВІ ЗАЛІ 74 Harris Avenue, Woonsocket, R. I.

Танці від 5. до 9. год. по полудні.

Оркестра SLENCE KAROL. Прибувайте всі!

Бетовен Голл Бетовен Голл

СУБОТА 7-го ЛЮТОГО 1953 Р.

МАСКОВИЙ БАЛЬ

ОГ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ АМЕРИКИ

6 премій за найкращий костюм:

чайний сервіс, набір до чорної кави, інші цінні речі. Різні несподіванки. Маски можна бавувати на місці. Аранжер Л. Лепкий. Оркестра В. БОГОГО. Стріл: вечірний чл. масковий.

Початок о 8:30. Білетів: \$1.50

Смачний домашній буфет в заряді ВЛШПАН. Забавний Комітет.

УВАГА! ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. УВАГА!

7. ЛЮТОГО 1953 Р.,

наша репрезентативна відвідавкова дружина

УСК — Нью Йорк

гратиме в американському відвідавковому турнірі за „мистецтво східних стилів", що відбудуться в приміщенні

YMCA при Arch Street, Philadelphia, Pa.

Початок о год. 11-й перед полуднем.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ

— і —

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ В НЬО ЙОРКУ

Нью Йорк — п'ятниця, 6. березня 1953 р., ЗАЛІ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО КЛУБУ

Філадельфія — неділя, 8. березня 1953 р., ЗАЛІ ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНОГО ІНСТИТУТУ (645 Н. 15-та вул.)

ФОРТЕПІАНОВИЙ РЕЧІТАЛЬ ЛІНА КРИЛОВА

В програмі: Гайди, Бетовен, Лист, Шопен.

Початок о 7:30 веч. — Фортепіанні Steinway і Boesendorfer.

УВАГА! НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

Комітет Об'єднаних Американсько-Українських Організацій міста Нью Йорку-при співучасті Товариства Б. Воаків УПА

— улаштує: —

ЖАЛІВНУ АКАДЕМІЮ

в третю річницю смерті Ген.-Хор. Г. ЧУПРИНКИ

— яка відбудуться: —

В НЕДІЛЮ, 1. БЕРЕЗНЯ 1953 Р.

в ЗАЛІ WASHINGTON IRVING HIGH SCHOOL при 16 вул., та Ірвінг Плейс в Нью Йорку.

Початок о год. 6:30 вечорі.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ В НЬО ЙОРКУ

— улаштує: —

В СУБОТУ, 14-го ЛЮТОГО, о год. 7:30 вечорі

КОНЦЕРТ РОМАНА РУДНИЦЬКОГО

10-літнього піаніста і скрипала.

Концерт відбудуться в залі FASHION INSTITUTE 725-29 W. 24th Street, New York, N. Y.

Білетів в ціні \$1.50 і \$1.00 можна набити в крамничках „Сурма", „Говерля", „Арка" і „Еко". В день концерту від 6:30 в касі театру.

Увага, Йонкерс і околиця! Історичний звуковий „Запорожець за Дунаєм" ФІЛЬМ

— буде висвітлений: —

В НЕДІЛЮ, 8. ЛЮТОГО, О ГОД. 6 ВВЕЧІР.

1 сеанс, в ЦЕРКОВІ ЗАЛІ греко-католицької Громади при Chestnut St., Yonkers, N. Y.

НОВИНА! НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

Звуковий історичний фільм „ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ" продовжений в американському кіно-театрі — ST. MARK'S THEATRE, 133 — 2nd Avenue (між 8 і 9 вул. Іст) New York City Tel. GRamercy 3-5222 там де йшла „Маруся". Почавши від вівторка, 3. лютого 1953 р. Нью Йорк. Цілий тиждень аж до вівторка, 10. лютого. Минулого тижня було на фільмі 6.437 присутніх.

Початок кожного дня о год. 12:30 по полудні, аж до 11. год. вночі. Понад 500 учасників у фільмі. В головних ролях Марія Соєка і Михайло Швєць. Продюцент Абрамзон танцює сольний характерний танок. Зворушливі сцени фільму перенесуть Вас в Україну.

ДОДАТКИ:

Спеціальний фільм „ПІГАНЬСЬКИЙ МЕЛОДІЙ" продукції М. Ганна і ін.

Увага! Байон і околиця! Історичний фільм „Наталка Полтавка" І ДОДАТОК

Степан Курнос

ШКАГОВСЬКА ХРОНІКА

Миколаївський Вечір в Українській Бесіді в суботу дня 20 грудня був у формі мистецько-політичної сатири. Того роду вечори зі сатиричною програмою нікого не ображають, а навпаки, приносять людям брати життя легко. В ролі св. Паламаря виступив п. Галушка, чортом б п. Богдан Наконечний, янголами пп. Рубчик й Назаревич, перший в ролі американсько-українського янгола, що дуже вміло мовою тут родженого покоління передавав й борони все те, що та мо-лодь любить. Св. Микола задержано в ньюйоркському порту для „оформлення“, тому чорт на переміну з паламарем роздає дари, що при-шлили роздати. Найбільше дарунків одержав Ярослав Войнаровський, духовий покровитель „Бесіди“.

З'їзд інженерів-агрономів, що відбувся у нас в половині грудня, йшов під знаком збільшення продукції. Тому, що нема вже де далеко йти в напрямі поліпшення рілної ма-шинерії чи збільшення збору з акра, наряди йшли в справі виробу й удосконалення но-вих плугів — бульдозерів і рі-зних веридубів, що могли б на-борати переміняти різні не-ужитки, ліси, мочарі й непо-трібні водні нетри в родючі фарми. Один з референтів стверджував, що хоч населен-ня ЗДА росте дуже скоро й вже в 1975 році дійде до чи-сла 300 мільйонів, то країна Дядька Сема спроможна з по-застосування нових агроно-мічно-інженерських метод, ви-жити один білий людина.

В неділю дня 31 грудня бу-ло в нас так багато імпрез, що

РАДІО ПЕРЕДАЧІ

СЛУХАЙТЕ

УКРАЇНСЬКОЇ РАДІО-

ПРОГРАМИ

з радіовисільні WSOU,

South Orange, N. J.

на хвилях 89.5 F.M.

КОЖНОЇ СУБОТИ

від год. 7:00—7:30 веч.

СУБОТА, 7. ЛЮТОГО:

Пам'ять Ольги Басараб.

то навіщо нам Союзівих чи інших Домів, навіщо нам Бесід чи інших локалі, коли можемо жити окремими родинами, без ширшого духового зв'язку?

У „Бесіді“, крім забави, була програма. Поет Теодор Курпінта скомпонував дуже влучну на закінчення року поему-сатиру. Хто зрозумів слова цієї сатири до дня, то як казав Франко „хоч трудно мав досить — дивні перли виносить“. Окремою атракцією вчора тишилися буквинці, що вгуртом забрали кілька столів й додатково мали в загальній програмі ще й свою програму.

З менаджером 570 тисяч акрових фарм мав я нагоду зустрітись під час минулорічної господарської вистави в Шікаго минулого місяця. У вагу мою притягнуло оголошення над стадом волів, що фарма т. зв. Вегнер Ренч у Вернон, Тексас, продукує річ-но 8 тисяч телат, вартості 1 мільйона доларів! В розмові з ковбоями, що крутилися на-вколо виставки цієї другої найбільшої на світі фарми, я довідався, що вони зуживають річ-но 13-14 коней на обслугову фарми — на кожного ковбоя пересічно. Пан Андерсон влас-ник фарми пояснював, що на фарму денно приїждять кі-лька вантажних потягів, що забирають худобу, коні, збіж-жя й інші продукти, а приво-зять концентрований корм й інші хемікалі, до штучних навозів включно. 570-тисяч а-крово фарма, якою я на кіль-ка днів зацікавився, пішла в забуття, аж недавно прого-лосила республіканська голо-вна квартира, що менаджер ці-єї фарми іменований мініст-ром (секретарем) фільоти!

Шікаговські газети прине-сли вістку, що артист Іван Годяк й його дружина, філь-мова зірка Анна Бекстер, рі-шили розійтись. У спільній заяві, яку обоє підписали, сказано, що хоч обоє взаємно

любляться, то проте жити їм разом неможливо.

Наші хори, про які була вчорашня стаття у „Свободі“ минулого місяця, рівнож зне-мають одним хором „Думкою“, так Шікаго живе „Сурмою“. Причина катастрофального у-падку наших хорів й в Аме-риці й в Шікаго з не все бай-дух співаки, що зневірюють-ся, коли на проби не прий-муть бачи че тенори. Причи-ною сумного стану хорових формацій, принаймні в Шікаго, з саме громадянство й брак меценатів між ними. Бо звісно, що хороше мистец-тво потребує опіки, потребує й з морального й матеріаль-ного боку. Замало з викорис-товувати хор на різні імпрези, а не звертати уваги на це, як хор має приміщення, ноти, чи диригент має за що жити. Для повного життя громади-треба мати добрий хор, а про-те у нас недавно делегати то-вариств відкинули внесення щоб „Сурми“ дати 100 доларо-ву дотацію, хоч гроші були. Що в нас були колись сла-віні хори, що слави собі й гро-маді здобували, відомо — як також відомо, що були й ме-ценати, хоч би такі, як Савик, що давали сотні доларів на підготовку українського хору для Світової Вистави в Шіка-го в 1933 році. По виставі час від часу відбувалися імпрези, дохід з яких йшов на уде-ржання хору. Ті, що цього не знають, кажуть — не треба „Сурми“ ні цента; перше хо-ри якось давали собі раду!

Українська статистика за минулий рік виказує, що стан українського посідання збіль-шився. Два нові відділи УН Союзу, один Робітничого Со-юзу й Народної Помочі поба-чили світло денне. З політич-них й станових організацій всі досі задержали статус кво, але заінтересованія ни-ми зменшилися. Пізнати це по імпрезах тих організацій,

ПОЛІЦІЯ НА ПОЛЬСЬКІЙ ЗАБАВІ В ЛОНДОНІ

Польські часописи повідо-мляють про неприємний ви-падок, що трапився під час за-бави в залі польського клубу „Білий Орел“ у Лондоні. На залі бавилися 250 осіб, а між почесними гістьми були: ек-зильний президент Польщі Залескі з жінкою та генерал-Андере із дружиною. Несподі-вано ввійшла до залу поліція, щоб перевести режію. Один із 20 поліцейських, не скидаючи шапки, приступив до Залес-кого й Андере та почав їх до-питувати. Публіка висловлю-вала своє обурення з цього приводу, і поліцейські скинув то-

на яких немає натовпу, як бувало. Дух консолідації о-хочив ще найкраще всіх ук-раїнських ветеранів. Товари-ства, ОБУВА, Братство „Бро-ди“ й оба відділи бунших во-яків УПА договорилися вже до того, що зачнуть Новий Рік Військовим Валем! А зві-сно, що багато важких речей вирішувється, звичайно, не на зборах, а на розривковий ім-презах. 3 кінцем 1952 року зановито в нашому місті при життю ще 81 українських товариств, з чого 15 нечин-них.

Різдвяні Свята святкували ми по новому й старому сти-лю. Різдвяна хіба та, що на українські свята влав сніг й ходили з колядою. Наші церкви цього року не були повні, як минулих літ, бо на-ші свята припали саме в се-редині тижня, як також тому, що багато новоприбулих по-бирали, що не так легко у фабриці колинебудь звільня-тися, зокрема по „кризисі“ чи Новім Році. Тому в цер-квах переважали жінки. В католицьких церквах був про-читаний Пастырський Лист спискою Кир Константина.

МУЖЧИНИ

Скріпіть себе „8 різ-ними вітамінами“.

Ви справді стоїте позаду „8“ м'ячів, коли організму бракує 8 важливих вітамінів. Ви не можете втішатися повним здо-ров'ям без них. Якщо тих віта-мінів бракує, ви почуваетесь вичерпаним і терпите на різно-родні симптоми. Тому не ви-ставляйте себе на ризик та не терпіть від недостачі різних вітамінів. Пристосуйтеся до ГЕКС-ТРОНУ — тобто до 8 різних вітамінів. Тільки дві капсули денно потрібно для цього. Па-м'ятайте: лікарі кажуть, що багаторічний пацієнтм недо-стає не то одного, але багатьох вітамінів. Отже намагайтеся на ГЕКСТРОН — 8 різних вітамінів. Правильна ціна ГЕКСТРОНУ \$4.00 за одну пачку. Однак-е можете дістати цінний опуст, якщо вишлете це оголошення до BERJAX PRODUCTS, Dept. 648, 790 Troy Ave., Brooklyn 3, N. Y., і дістанете 2 пакети ГЕКС-ТРОНУ тільки за \$5.00, отже \$3.00 опусту з правильною опла-тою. Вам не треба посылати гро-шей. Заплатіть листовою, коли принесе пакунок. ГЕКС-ТРОН продається з гарантією завороту грошей, якщо не буде-те задоволені вислідом.

Ім'я _____

Адреса _____

Місцевість _____

Стейт _____

ді шапку. Ревізія відбувалася згідно з судовим наказом на основі закону про надання дозволів (одні пункт цього закону відноситься до газар-дотри автомобіля до гри та клю-бу рахункові книжки. Пі-зніше інспектор поліції пере-просив обох польських до-стоїнників за нечемну поведін-ку поліцейства.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во „Дістер“, від 430, подає до ві-дома, що в неділю, 8. лютого, год. 1-ша, відбудуться в Укра-їнським Клубі при 847 N. Frank-lin St. річні збори, на яких бу-дуть подані звіти управи та контрольної комісії, а також бу-де вибрана управа на 1953 р. Просимо всіх повноправних чле-нів явитись і чисельною участю сприятимуть до успішного пере-ведення зборів, для добра цієї нашої організації. — Р. Дікві, О. Бакай, Р. Семків.

ВЕСТ ІСТОН, ПА. — Від 438 повідомляють, що на 1953 рік ви-брано таких урядників: Т. Сав-чук, предс.; С. Терлицкий, секр.; В. Франт, контролер.

Часопис „Свобода“ почне за-хоплювати в кожній українській хаті!

Про те, який повинен бути лад в самостійній Україні довідається із книжки

ЖОВТВОЛАНТНОГО

Майбутній державний,

економічний і соціаль-

ний лад України

Висилає книгарня „Свободи“.

Ціна \$1.00

„СВОБОДА“

P. O. Box 346,

Jersey City 3, N. J.

Професійні оголошення
M. U. Dr. E. MIKOLA RICHORFER
199 Hart Street
між Throop і Thompson Ave.
Brooklyn, N. Y.
лікар з довголітньою практикою
зі старого краю
ВІДКРИВ ОРДИНАЦІЮ
і приймає пацієнтів. Е нагаль-
них випадках відвідує хворих на по-
мешканні. Телефонуйте:
EVERgreen 4-0120

Dr. S. CHERNOFF
223—2nd Ave. (cor. 14 St.) NYC.
Tel. GRamercy 7-7697
Острів і довголітній недуги чо-
ловіків і жінок. Шкірні, X-Ray.
Роздуть жид лікуємо без опе-
рації. Переводимо аналізи кро-
ви для супружних дозволяю.
Офісний години: Шодня від 10
рано до 6:45 вечора.
Неділя від 11 до 1. по полудні.

Dr. M. MAISEL
107 E. 17th St., NEW YORK CITY
код 4-01 Elemen і Union Sq.
Лікар зі старого краю, говорить
по українськи, багато років ус-
пішно лікує гострі й застарілі
недуги чоловіків і жінок — не-
дуги нирок і сечового міхура,
ліг та загальне ослаблення. Лі-
чення застосовує пеніцилін та
інші лікарства. Аналізи крові,
сечі і інших виділень. Аналізи
крові для супружних дозволяю.
Години: Шодня 10—1, 4—7;
в неділю 11—1.
ЕКЗАМІНАЦІЯ \$3.00

ЯРОСЛАВ КУРІЛЮК І ЗЯТІ
зі Снятинця відгукніться на
адресу:
BORDUN,
330 Tarnead St., Sudbury, Ont.,
Canada.

ДО ВИНАЙМУ
Два 4-кімнатні улюблені
МІЖКАННЯ В НЮАРКУ
\$32 місячно.
A. GELLER
169 Clinton Pl., Newark, N.J.
Телефонувати:
WA. 3-8287

Масте Артритизм, Ревматизм?
Помогає терпяти нестерпимо. Leon
Solid Liniment помаже — лише
\$2.25 в аптеці або пишіть. Leon
Corn and Callous Salve \$1.25 на
напикі і мозолі (під подош-
вою твердо-шкіра). LEON, 311
— 5th Ave. Room 209-Sv, New
York 16, N. Y.

Pulaski Monument Co.
LEO & HELEN PULASKI,
Owners

ПАМ'ЯТНИКИ
на всі кладовища по фа-
бричних цінах — бондова-
на гарантія.

97 East 7th Street,
NEW YORK CITY
GRamercy 3-1296

МАШИНИ
Перероблені
до
ПИСАННЯ
англійські, ціна \$25.00. Має-
мо також нові перероблені
українські машини. Раху-
нок машини. Офісний при-
лад. Потрібно агентів.

ALL LANGUAGES
TYPEWRITER COMPANY
119 W. 23rd St. (6-7 Ave.)
New York, N. Y.
Phone: CHelsea 3-8086

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED

Обслуга Шпир і Чесна
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Заряджу погребом по ціні та-
р-ці \$150
як
Обслуга Чесна і найкраща

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker
& Embalmer
Dignified funerals as low as
\$150.

Telephone: GRamercy 7-7661.
437 EAST 5th STREET
New York City

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Закладається похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована темпера-
тура. Модерна каплиця
до ужитку даром.

PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

УВАГА!!!

TELEFUNKEN

ВЕСЕЛИТІСЯ СЛАВИ НІМЕЦЬКИЙ

РАДІО-АПАРАТ — ЦІНА \$178.50

Повідомляємо Шан. Читачів, що наш запас

TELEFUNKEN апаратів вже є на 80%

ВІЧЕРНАНІЙ

остатній модель спеціально збудований на короткі хвилі.

— Чудовий, розкішний, з чорного дерева (магнетон)

радіоапарат — визначаеться багатством току й тим

апаратом можна слухати всі більші радіо-станції світу.

• Вибір європейських станцій гарантований. •

НА КРЕДИТ ПРОДАЄТЬСЯ ВИКЛЮЧНО В СКЛАДІ

Поза Нью Йорк і New Jersey виключно за готівку, або

за підписаною C.O.D.

На бажання вислать проспекти цих апаратів.

Зголошуйте особисто. В крамниці порозуміється

по-українськи.

Universal Watch, Jewelry & Radio Co.

Н. ШКЕНС, власник.

201 East 14th Street, New York, N. Y.

(відразу біля Третьої сесії)

Тел. GRamercy 3-2420.

Докладні інформації про цю фірму подає укр. радіо-
програма п. Мельника від 7—8 вечора в четвер і 7—8
рано в неділю 1480 кс. WBNX — неділя від 10:15 до 11;
WWRL — субота 3:30 до 4 і середа 10 до 10:30 вчора.